ਅਮਰ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ.) (2015 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 335)

12 ਅਕਤੂਬਰ, 2020

[ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਅਨਿਰੁੱਧਾ ਬੋਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਰਾਰੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 – ਧਾਰਾ 302 ਪੜ੍ਹੋ/ਲਿਖੋ ਐੱਸ. 34 - ਕਤਲ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ/ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਤ 10.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਟੈਕਸੀ ਸਟੈਂਡ ਵੱਲ ਪੈਦਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। - ਤਿੰਨ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਪੀੜਤ 'ਤੇ ਹਾਕੀ ਅਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹਮਲਾ - ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਤਿੰਨੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਕੀ ਅਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਿਆ ਅਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਏਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। - ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. s.34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ - ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਲੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ , ਆਯੋਜਤ: ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਵਿਰੋਧੀ ਬਣ ਗਏ - ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਸਿਰਫ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ - ਹਮਲਾਵਰ ਸਿਰਫ ਹਾਕੀ ਸਟਿਕਸ ਅਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ - ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-11) ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ - ਕੁਦਰਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਮਐਲਸੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਗਿਆ - ਨਾਲ ਹੀ, ਓਕੂਲਰ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਭੌਤਿਕ ਅੰਤਰ ਹੈ| ਸਬੂਤ - ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੀੜਤ

ਨੂੰ 15 ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ 5 ਮਿੰਟ ਚੱਲੀ - 5 ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 15 ਸੱਟਾਂ ਲਗਾਉਣਾ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ - ਇਹ ਤੱਥ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਭਰਾ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤੀਜੇ ਭਰਾ-ਪੀੜਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦਾ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਯਕੀਨਨ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਹੋਲਡ: 1. ਹਮਲਾਵਰ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਕੀ ਸਟਿੱਕਾਂ ਅਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਕੀ ਸਟਿੱਕਾਂ ਅਤੇ ਚਾਕੂਆਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਧਮਕੀ 'ਤੇ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਦੂਜੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਦਾ ਸ਼ੱਕ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਭਰਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20][761-ਈ-ਐੱਫ]

2. ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਦਾ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਆਚਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਕਲੀਨਿਕ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਖਮੀ ਭਰਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕਲੀਨਿਕ ਲੈ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਲੀਨਿਕ ਤੋਂ ਕੁਝ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-1 ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੀਬ 15 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ ਵੈਨ ਪਹੁੰਚੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਖਮੀ ਭਰਾ ਨੂੰ ਕਲੀਨਿਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਫਸਟ ਏਡ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਸਧਾਰਣ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

3. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਭਰਾ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਪੀਸੀਆਰ ਵੈਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਮਐਲਸੀ ਸਾਬਕਾ ਦੀ ਇੱਕ ਪੜਚੋਲ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਭਾਗ ॥ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-17/ ਏ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਲਈ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਦਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਦਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ 'ਵੀ/ਸੀ' ਵੀ-89 ਪੀਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 1008/ਪੀਸੀਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 23][762-ਈ-ਐੱਫ]

4. ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਤੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਪੀਸੀਆਰ ਵੈਨ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਏਮਜ਼ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ. ਐਕਸ. ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-17/ਏ . ਡਾਕਟਰ-ਪੀਡਬਲਯੂ-17/ਏ ਜਿਸਨੇ ਐਮਐਲਸੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏਮਜ਼ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਲਾਸ਼ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਿੱਖੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਐਮਐਲਸੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-17/ਏ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 24][762-ਜੀ-ਐੱਚ; 763-ਏ]

5. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਦਾਰਥਕ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿੰਨ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲ 15 ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਦੋ ਕੋਲ ਹਾਕੀ ਸਟਿੱਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚਾਕੂ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਚੱਲੀ। 5 ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ 15 ਸੱਟਾਂ ਲਗਾਉਣਾ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ ਇੱਕ ਆਮ ਤੰਦਰੁਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ 15 ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਪੰਜ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੀਜੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪਾਰਾ 26 ਅਤੇ 27] [763-ਸੀ; 765-ਬੀ-ਈ]

ਕਰਤਾਰੇ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. **(1976) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 172 : [1976] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 199**; ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. **(1976) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 355** - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਐਨਸੀਟੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ (**2003) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 367 : [2003] 4 ਸਮਰਥਨ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 767** ; ਸੇਲਵਰਾਜ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (**1976) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 343** - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2003] 4 ਸਮਰਥਨ ਐਸਸੀਆਰ 767	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**
[1976] 2 ਐਸਸੀਆਰ 199	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 30**
(1976) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 355	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 31**
(1976) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 343	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 32**

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ : 2015 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 335।

ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 09.05.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। ਅਪੀਲ ਨੰ. 544/1998.

ਨਾਲ

2015 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 336।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਦਵੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨਿਖਿਲ ਗੋਇਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਵੀਨ ਗੋਇਲ, ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਸਰਨਾ, ਵਿਨੈ ਮੈਥਿਊ, ਰਿਸ਼ੀ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਸ਼ਮੀ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਸਚਿਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਬੀ.ਵੀ. ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ ਲਈ ਐੱਸ.ਕੇ. ਤਿਆਗੀ, ਵੀ.ਕੇ.ਐੱਮ. ਰਾਹੁਲ ਰਾਜ ਮਲਿਕ, ਆਫਤਾਬ ਅਲੀ ਖਾਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਰਾਰੀ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ **ਹਾਈ ਕੋਰਟ**[1]ਦੁਆਰਾ 09.05.2014 ਦੇ 19.05.2014 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ

[1]ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ.)

[ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ, ਜੇ.]

ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ 5000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ, ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦੀ ਸੀ।

2. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 03.08.1990 ਨੂੰ ਡੀਡੀ ਨੰਬਰ 18-ਏ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਐਸਆਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਸਆਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੈ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸੁਖਦੇਵ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਗਲੀ ਜੋ ਕਿ ਕੁਮਾਯੂਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹਾਊਸ ਨੰਬਰ ਐਚ 801 ਦੇ ਨੇੜੇ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੀਸੀਆਰ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਏਮਜ਼ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਕੇ, ਐਸਆਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਏਮਜ਼ ਪਹੁੰਚੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਨੂੰ 'ਮ੍ਰਿਤਕ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਸ.ਆਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਛੇ ਭਰਾ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਤੀ ਮਕਾਨ ਨੰ.826/5, ਅਰਜੁਨ ਨਗਰ। ਉਸਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ

ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 15/88, ਗੀਤਾ ਕਲੋਨੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ 53/ਐਫ, ਡੀ-12 ਏਰੀਆ, ਸੈਕਟਰ 4, ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਮਾਰਗ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਸਰੋਜ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ 98-ਏ ਬਾਬਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਰੀਬ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨਾਮਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਲਾਡੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਤਲ ਦਾ ਕੇਸ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਸਰੋਜ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। 3.8.1990 ਨੂੰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਘਰ ਆਇਆ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਰਾ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ। ਰਾਤ 10 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲੇ। ਉਹ ਸੁਖਦੇਵ ਮਾਰਕੀਟ ਸਥਿਤ ਟੈਕਸੀ ਸਟੈਂਡ ਵੱਲ ਪੈਦਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 10 ਪੈਸਿਆਂ ਅੱਗੇ ਸਨ। ਰਾਤ 10:10 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੁਖਦੇਵ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਨੂੰ 'ਬਚਾਓ-ਬਚਾਓ' ਦਾ ਅਲਾਰਮ ਵੱਜਦਾ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਪੁੱਤਰ ਲਿਖੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਚਰਨ। , ਪੁੱਤਰ ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਹਾਕੀ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਨੂੰ ਚਾਕੂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਕੂ ਦੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕੀਤੇ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਚਾਕੂ ਅਤੇ ਹਾਕੀ ਦੇ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਏਗਾ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਾਰੇ ਭੀਸ਼ਮ ਪਿਤਾਮਾ ਮਾਰਗ ਵੱਲ ਭੱਜ ਭਰਾ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੁਜਾਨ

ਸਿੰਘ, ਸਪੁੱਤਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਪੀਸੀਆਰ ਵੈਨ ਆਈ ਅਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਏਮਜ਼ ਲੈ ਗਈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸੀ
ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ।

3. ਇਸ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਿਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਕਰਵਾਈ, ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਹਾਕੀ ਦਾ ਇਕ ਟੁੱਟਾ ਟੁਕੜਾ, ਇਕ ਜੋੜਾ ਗੰਦੀ ਚਿੱਟੀ ਜੁੱਤੀ, ਇਕ ਸਟੀਲ ਦੀ ਪੱਟੀ, ਖੂਨ ਦਾ ਨਮੂਨਾ, ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਪੱਥ ਮਿੱਟੀ, ਨਮੂਨਾ ਧਰਤੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਪੱਥ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲੈ ਲਏ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਇੰਦਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਚਾਕੂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਚਰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹਾਕੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਾਂਡਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਲ ਕਰਕੇ ਸੀ.ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ. ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 302/506/34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਲਾਨ ਸਬੰਧਤ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸੈਸ਼ਨ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਤੇ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ।

4. ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕੁੱਲ 27 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਧਾਰਾ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਬੂਤ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

5. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਤਲ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ।

6. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਸਗੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਣਉਚਿਤ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੇਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਪਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-11, ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਕਲੌਤੇ ਬਾਕੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਸਬੂਤ। ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-1 ਦਾ ਆਚਰਣ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਭਰਾ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਹੀ ਸਥਿਤ ਡਾਕਟਰ ਭਾਰਦਵਾਜ ਦੇ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-11, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਹਨੇਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਹੋਰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਨੇ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਾਬਕਾ ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ. ਵੱਲ ਵੀ ਦਿਵਾਇਆ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-17/ਏ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਦਾ ਨਾਮ ਅਣਪਛਾਤਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਓਵਰਰਾਈਟ ਕਰਕੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਦਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ 'ਭਰਾ' ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕੱਲਾ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

7. ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਤਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀੜਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਸੀ।

8. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰੂਪ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਚਾਕੂ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਧੁੰਦਲੀ ਨੋਕ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੱਟਾਂ ਉਕਤ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਹੋਣੀਆਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ

ਕਿ, ਇਹ ਚਾਕੂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਲੈਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਕਠੋਰ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹਾਕੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।

9. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

10. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ, ਰਾਜ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

11. ਸ਼੍ਰੀ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਦਵੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਕਥਿਤ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦਾ ਆਚਰਣ ਕੁਦਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਦੋ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਚਰਣ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸੀ, ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਹੁਤ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ।

12. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਮੀਆਂ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਗਵਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

13. ਅਸੀਂ ਵਿਰੋਧੀ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

14. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਹੋਰ ਰਸਮੀ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਅਰਥਾਤ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-11, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾ ਅਤੇ ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-11 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਏ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-11 ਦੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੱਜਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਨੇਰੇ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਥਿਤ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਸੀ।

15. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-5 ਨੇ ਹਾਕੀ ਸਟਿੱਕਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਦੋ ਲੜਕਿਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਚਾਕੂ ਫੜੇ ਹੋਏ ਦੂਜੇ ਲੜਕੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੇਖਿਆ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਭਾਰਦਵਾਜ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉੱਥੇ 4-5 ਵਿਅਕਤੀ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਭਾਰਦਵਾਜ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਨੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ।

16. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਖੋਜ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-1 ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਇਕੱਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 134 ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਗਵਾਹੀ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤਸਦੀਕ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਸੰਖਿਆ, ਮਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਗੁਣਵੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਤੋਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ

134ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ ਹੈ, ਠੋਸ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ (**ਦੇਖੋ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਐਨਸੀਟੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ**)[2]।

17. ਇਹ ਕੇਸ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਲੌਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-1, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ।

18. ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 10:00 ਵਜੇ, ਤਿੰਨੇ ਭਰਾ (ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-1, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-11 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਲਾਡੀ) ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਛੱਡ ਗਏ। ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 'ਬਚਾਓ-ਬਚਾਓ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸੀ ਜਦਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਚਰਨ ਹਾਕੀ ਸਟਿੱਕ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਛਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਤਿੰਨੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਲਾਡੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜ਼ਖਮੀ ਭਰਾ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਵੈਨ ਪਹੁੰਚੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਹੀ ਚੱਲੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਪੁਲੀਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 15 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਨੇੜੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੀਸੀਆਰ ਵੈਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਲਾਡੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਗਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹਾਕੀ ਦੇ ਝਟਕੇ ਕਾਰਨ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਚੋਂ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੀਸੀਆਰ ਵੈਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਲਾਡੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਗਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਦਵਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹਾਕੀ ਦੇ ਝਟਕੇ ਕਾਰਨ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਚੋਂ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ।

[2](2003) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 367

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ.)

[ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ, ਜੇ.]

19. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-11 ਦਾ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਜੋ ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਤਿੰਨੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-11 ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਜਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ 1 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯਤਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਲਾਡੀ ਜਦੋਂ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀ ਸੱਟ ਕਾਰਨ ਦੌੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਚਾਕੂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਚਰਨ ਨੇ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਲਾਡੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਾਕੀ ਦੇ ਫੱਟੜ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਹਾਕੀ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਿਵਚਰਨ ਨੇ ਵੀ ਹਾਕੀ ਦੇ ਝਟਕੇ ਦਿੱਤੇ।

20. ਹਮਲਾਵਰ ਸਿਰਫ ਹਾਕੀ ਸਟਿਕਸ ਅਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫਾਇਰ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਕੀ ਸਟਿੱਕਾਂ ਅਤੇ ਚਾਕੂਆਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਧਮਕੀ 'ਤੇ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਦੂਜੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ

ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਇਹ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਆਚਰਣ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਭਰਾ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-11 ਵੱਲੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

21. ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਦਾ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਆਚਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਡਾਕਟਰ ਭਾਰਦਵਾਜ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਲੀਨਿਕ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਭਰਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕਲੀਨਿਕ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰ ਭਾਰਦਵਾਜ ਦੇ ਕਲੀਨਿਕ ਤੋਂ ਕੁਝ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-1 ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ ਵੈਨ ਕਰੀਬ 15 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਪਹੁੰਚੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਖਮੀ ਭਰਾ ਨੂੰ ਕਲੀਨਿਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੂੰ ਫਸਟ ਏਡ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਸਧਾਰਣ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

22. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਅਸਲੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਤੀਜੇ ਭਰਾ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕੁਮਾਯੂੰ ਹੋਟਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਕਿਸੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ ਵੈਨ 15 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਪਹੁੰਚੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-20 ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰੇਣੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਉਹ ਪੀਸੀਆਰ ਵੈਨ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਰਾਤ 10:27 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਫੋਨ ਕੀਤਾ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਕੁਮਾਯੂਨ ਹੋਟਲ, ਡਿਫੈਂਸ ਕਲੋਨੀ ਦੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਬੇਹੋਸ਼ ਪਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਡੀਡੀ ਨੰਬਰ-493 ਦਰਜ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ ਪੀਸੀਆਰ ਵੈਨ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਏਮਜ਼ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

23. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਭਰਾ, ਅਰਥਾਤ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-11 ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ ਵੈਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਮਐਲਸੀ ਸਾਬਕਾ ਦੀ ਇੱਕ ਪੜਚੋਲ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਵਾਲੀਅਮ-2 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪੀਡਬਲਯੂ-17/ਏ ਇਹ

ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਲਈ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਦਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ 'ਧਰਮ ਸਿੰਘ' ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਵੀ/ਸੀ' ਵੀ-89 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੀਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 1008/ਪੀਸੀਆਰ ਦੂਜੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ 'ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

24. ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ ਵੈਨ ਵਿਚ ਏਮਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ. ਐਕਸ. ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-17/ਏ .

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ.)

[ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ, ਜੇ.]

25. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕੀ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਆਚਰਣ

ਸੁਭਾਵਿਕ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਦੋ ਹੋਰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ, ਇੱਕ ਦਾ ਅਸਲ ਭਰਾ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

26. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਦਾਰਥਕ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਾਡੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਡਾਕਟਰ ਐਮ.ਐਸ.ਸਾਗਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-21 ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਾਹਰੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਮਾਰਟਮ ਵਿਰੋਧੀ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

1. ਦੋਵੇਂ ਬਾਹਾਂ, ਦੋਵੇਂ ਬਾਹਾਂ ਅਤੇ ਦੋਨਾਂ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਡੋਰਸਮ ਉੱਤੇ ਮਲਟੀਪਲ ਕੰਟਿਊਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਬ੍ਰੇਡ ਕੰਟਿਊਸ਼ਨ।

2. 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 0.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪੈਰੀਓਰੀਕੂਲਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਸੀ.ਐਲ.ਡਬਲਿਊ।

3. 6 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਗਰਦਨ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੱਜਾ ਮੈਂਡੀਬੂਲਰ ਖੇਤਰ।

4. ਮੱਥੇ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ 1.5 x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਸਤਹੀ ਆਕਾਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖ਼ਮ।

5. ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖ਼ਮ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਅੰਗ ਨੂੰ 1.5 x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x ਮਾਸਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਲੰਬਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਫ਼ ਕੱਟ ਉਲਟੇ ਮਾਰਜਿਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

6. 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x .5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x ਹੱਡੀ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਕਲੀਨਕਟ ਉਲਟੇ ਮਾਰਜਿਨ ਦੇ ਨਾਲ ਖੱਬੇ ਗੋਡੇ ਨੂੰ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖ਼ਮ।

7. 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਵਾਲੀ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੀ ਗੋਲ ਕੂਹਣੀ ਨੂੰ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

8. ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇ ਖੱਬੀ ਬਾਹ ਨੂੰ ਕੂਹਣੀ ਦੇ ਜੋੜ ਤੋਂ 6 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ 2.5x lx ਹੱਡੀ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿੱਚ, ਸਾਫ਼ ਕੱਟ ਉਲਟੇ ਮਾਰਜਿਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਓਲੇਕ੍ਰੇਨੇਨ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਕੱਟਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

9. ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖ਼ਮ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ-ਮੈਡੀਕਲ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ 1.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1

ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x ਮਾਸਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਕਿਊਬਿਟਲ ਫੋਸਾ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕੱਟ ਉਲਟੇ ਮਾਰਜਿਨ ਦੇ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਟਿਸ਼ੂ ਅਤੇ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਸਾਫ਼ ਕੱਟ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

10. ਪੇਟ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮ ਨੂੰ 10 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਤੱਟਵਰਤੀ ਮਾਰਜਿਨ ਦੇ ਮੱਧ ਐਕ੍ਸਲੇਰੀ ਪਲੇਨ ਵਿੱਚ 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈ.ਮੀ. ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੇ ਤਿਰਛੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਸ਼ੀਏ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੇਟ ਦੀ ਖੋਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

11. 3.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ, 22 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਸਾਈਜ਼ ਦਾ ਤਿਰਛੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀਨੇ ਦੇ ਐਨਟੀਰੀਅਰ ਐਕਸੀਲਰੀ ਪਲੇਨ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਕੈਵੀਕੂਲਰ 7ਵੇਂ ਇੰਟਰਕੋਸਟਲ ਪਲੇਨ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੋਇਆ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੇ ਖੱਬੇ ਹੇਠਲੇ ਲੋਬ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੀਮੋਪੇਰੀਕਾਰਡੀਅਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਰੀਕਾਰਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x ਵੈਂਟ੍ਰਿਕਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮੋਟਾਈ ਦੇ ਸਿਖਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੱਬੇ ਪੈਂਟ੍ਰਿਕਲ ਨੂੰ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

12. 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x ਚਮੜੀ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਚਾਕੂ ਦਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸੱਟ ਨੰਬਰ ਤੋਂ 8 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 11.

13. 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦਾ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖ਼ਮ 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਲੈਟਰਲ ਅਤੇ 1.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 12 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸਾਫ਼ ਕੱਟ ਉਲਟੇ ਮਾਰਜਿਨ ਨਾਲ।

14. ਪੇਟ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਕਲੈਵੀਕੂਲਰ ਹਾਸ਼ੀਏ ਤੋਂ 25 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖੀ ਪੋਸਟਰੀਅਰ ਐਕਸੀਲਰੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਪੇਟ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦਾ ਛੁਰਾ ਜ਼ਖਮ ਪੇਟ ਦੇ ਖੋਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਛੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ ਦੇ ਕਈ ਚੀਰੇ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

15. ਪੇਟ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ 6 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਅਤੇ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 14 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਆਕਾਰ ਦਾ 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦਾ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖ਼ਮ।

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ:-

ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਹੇਮੋ-ਥੋਰੈਕਸ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 500 ਸੀਸੀ ਖੂਨ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਖੱਬੇ ਫੇਫੜੇ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਲੋਬ ਵਿੱਚ ਚਾਕੂ ਦਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸੀ। 400 ਸੀਸੀ ਖੂਨ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਗਤਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀਮੋਕਾਰਡੀਅਮ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ. ਕੋਰਡੇ-ਟੈਂਡੇਨੀ ਦੇ ਕੱਟਣ ਦੇ ਨਾਲ ਖੱਬੇ ਵੈਂਟ੍ਰਿਕੂਲਰ ਦੀਵਾਰ ਦੀ 2.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x ਪੂਰੀ ਮੋਟਾਈ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਦਿਲ ਦਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸੀ। ਪੇਟ ਦੇ ਖੋਲ ਵਿੱਚ, ਛੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ ਦੇ ਕਈ ਚੀਰੇ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 400 ਸੀਸੀ ਖੂਨ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਥੱਕੇ ਹੀਮੋ-ਪੇਰੀਟੇਨੀਅਮ ਸੀ।

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਹਥਿਆਰ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਲਟੀਪਲ ਐਂਟੀਮਾਰਟਮ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਦਮਾ ਸੀ।ਸੱਟ ਨੰ. 11 ਅਤੇ 14 ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ। ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ .

27. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿੰਨ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲ 15 ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਦੋ ਕੋਲ ਹਾਕੀ ਸਟਿੱਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚਾਕੂ ਹੈ। ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਹੀ ਚੱਲੀ। 5 ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ 15 ਸੱਟਾਂ ਲਗਾਉਣਾ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ ਇੱਕ ਆਮ ਤੰਦਰੁਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ 15 ਸੱਟਾਂ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਪੰਜ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੀਜੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੇ ਰਹੇ, ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ।

28. ਡਾ: ਐਮ.ਐਸ. ਸਾਗਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਕਈ ਐਂਟੀ-ਮਾਰਟਮ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਸਦਮੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਟਾਂ ਨੰਬਰ 11 ਅਤੇ 14 ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਟ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਚਾਕੂ ਦੀ ਨੋਕ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨੁਕੀਲੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਧੁੰਦਲੀ ਸੀ। ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਪਾਏ ਗਏ ਚਾਕੂ ਅਤੇ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੀ ਕਿਸਮ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਨੋਕ ਨਾਲ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ. ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਨੋਕ ਨਾਲ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

29. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਕੁਤਾਹੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੇਕਰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਇਕਲੌਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ

ਗਵਾਹ ਦਾ ਆਚਰਣ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜੋ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੁਤਾਹੀ ਅਹਿਮ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈ। ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

30. ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਗਵਾਹ ਦੀ ਰਾਏ ਲੈਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ **ਕਰਤਾਰੇ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ**[3]

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਗਵਾਹ ਦੀ ਰਾਏ ਲੈਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੀੜਤ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸੱਟਾਂ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਨ ਸਪੀਸੀਜ਼, ਉਦਾਹਰਨ ਛੁਰਾ ਜ਼ਖ਼ਮ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਟਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਕਿ ਜੁਰਮ ਦਾ ਕਥਿਤ ਹਥਿਆਰ, ਜੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜਤ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੱਟਾਂ ਹਨ। ਉਸ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕਈ ਵਾਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

31. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ **ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ.**[4] ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:-

“ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਕਿ ਜੁਰਮ ਦੇ ਕਥਿਤ ਹਥਿਆਰ, ਜੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਰਾਇ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੱਟਾਂ ਹਨ। ਉਸ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਨਾਲ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸੱਟ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਨੋਕ ਨਾਲ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੇਸ, ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਮਤਭੇਦਾਂ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ “ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ”, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ **ਮਿਟਰ ਸੇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ.**[5]

32. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਮਕਾਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਸੰਭਵਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ **ਸੇਲਵਰਾਜ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ**[6] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਭਵ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਹੇਠਾਂ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

33. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਠੋਸ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ।

34. ਚੱਲ ਰਹੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਾਡਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ।

35. ਕਿਉਂਕਿ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

PALLAV THAKUR ADVOCATE